

BROJ I STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA U LIPNJU 2024.

Usporedba broja pravnih osoba u Registru Državnog zavoda za statistiku s brojem aktivnih pravnih osoba u drugim registrima pokazuje da udio aktivnih pravnih osoba iznosi 72,2%.

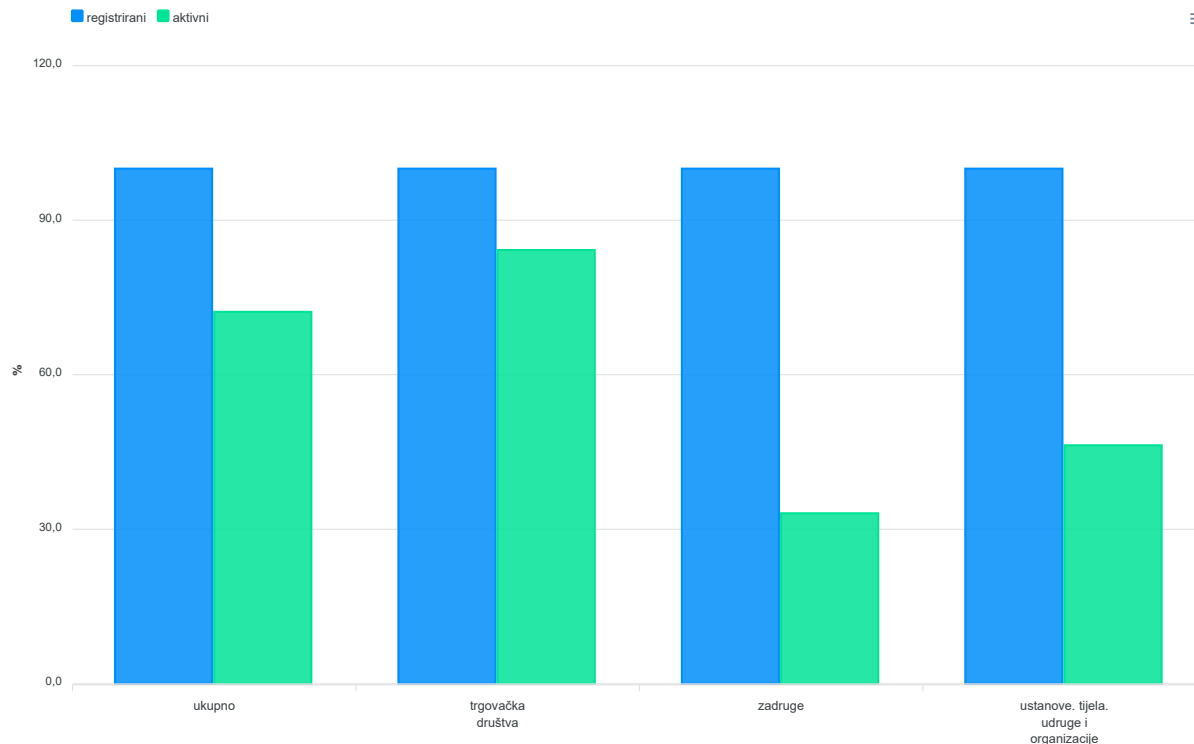
Razlika se pojavljuje zbog primjene različite metodologije načina upisa i određivanja aktivnosti u pojedinim registrima.

Podatak o broju subjekata obrta i slobodnih zanimanja odnosi se na broj samostalnih poduzetnika koji zapošljavaju ili ne zapošljavaju zaposlenike te na broj osoba koje obavljaju profesionalnu djelatnost prema evidencijama mirovinskog osiguranja.

1. POSLOVNI SUBJEKTI, STANJE 30. LIPNJA 2024.

	Registrirane pravne osobe	Aktivni subjekti	Udio aktivnih pravnih osoba, %
Ukupno	248 255	179 241	72,2
Trgovačka društva	170 417	143 512	84,2
Zadruge	2 129	704	33,1
Ustanove, tijela, udruge i organizacije	75 709	35 025	46,3
Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima	-	105 222	-

G-1. STRUKTURA PRAVNIH OSOBA¹⁾ PREMA PRAVNO USTROJBENIM OBLICIMA I AKTIVNOSTIMA U LIPNJU 2024.

1) Uključena su tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

2. STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA PREMA AKTIVNOSTI I PODRUČJIMA NKD-a 2007.,
STANJE 30. LIPNJA 2024.

	Pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
	registrirane	struktura registriranih, %	aktivne	struktura aktivnih, %	profitne	neprofitne	
Ukupno	248 255	100,0	179 241	100,0	144 216	35 025	105 222
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3 825	1,5	2 815	1,6	2 813	2	2 594
B Rudarstvo i vađenje	227	0,1	185	0,1	185	-	33
C Prerađivačka industrija	17 493	7,0	15 402	8,6	15 399	3	8 515
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1 566	0,6	1 039	0,6	1 039	-	17
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	989	0,4	830	0,5	827	3	111
F Građevinarstvo	25 801	10,4	21 317	11,9	21 316	1	12 128
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	31 702	12,8	26 027	14,5	25 836	191	9 274
H Prijevoz i skladištenje	8 577	3,5	7 183	4,0	7 149	34	7 114
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	15 982	6,4	13 021	7,3	12 971	50	7 916
J Informacije i komunikacije	10 154	4,1	8 951	5,0	8 920	31	3 849
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1 410	0,6	965	0,5	917	48	511
L Poslovanje nekretninama	9 274	3,7	6 636	3,7	6 636	-	639
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	26 235	10,6	23 106	12,9	22 937	169	17 976
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	9 779	3,9	8 190	4,6	8 185	5	5 297
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	2 859	1,2	945	0,5	15	930	6 718
P Obrazovanje	4 072	1,6	3 692	2,1	1 124	2 568	1 741
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	5 098	2,1	3 592	2,0	1 245	2 347	4 954
R Umjetnost, zabava i rekreacija	23 234	9,4	12 090	6,7	1 976	10 114	3 467
S Ostale uslužne djelatnosti	49 923	20,1	23 254	13,0	4 725	18 529	12 289
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	0,0	1	0,0	1	-	45
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	54	0,0	-	-	-	-	-
Nepoznato	-	-	-	-	-	-	34

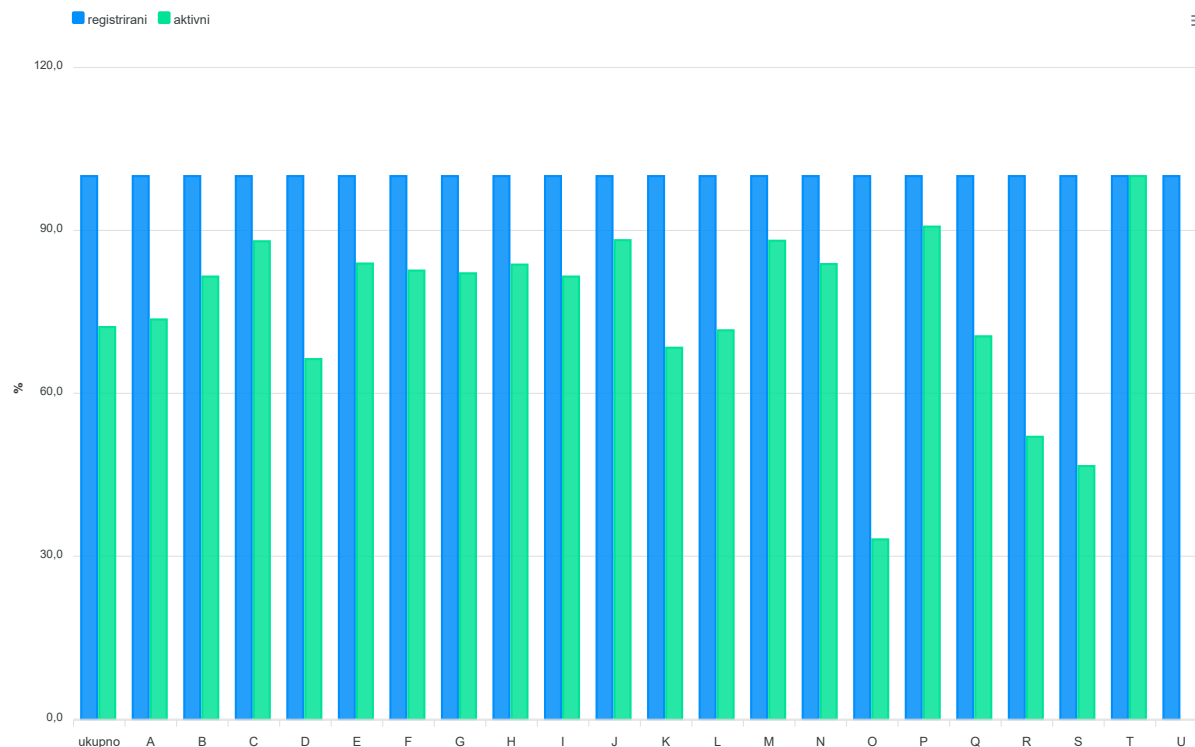
Podaci o strukturi poslovnih subjekata prema djelatnostima pokazuju da je više od polovice registriranih i aktivnih subjekata zastupljeno u četiri područja djelatnosti: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla, s udjelom registriranih od 12,8% i aktivnih od 14,5%, Prerađivačka industrija, s udjelom registriranih od 7,0% i aktivnih od 8,6%, Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, s udjelom registriranih od 10,6% i aktivnih od 12,9%, te Ostale uslužne djelatnosti, s udjelom registriranih od 20,1% i aktivnih od 13,0%.

Udio profitnih subjekata u ukupnim aktivnim poslovnim subjektima iznosi 80,5%, a njihova struktura po djelatnostima pokazuje da ih je 68,3% zastupljeno u pet područja djelatnosti sljedećim redoslijedom prema veličini udjela: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla (17,9%), Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (15,9%), Prerađivačka industrija (10,7%), Građevinarstvo (14,8%) te Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (9,0%).

Udio neprofitnih aktivnih subjekata je 19,5%. Polovica tih subjekata pripada djelatnosti Ostale uslužne djelatnosti. Druga polovica raspoređena je na djelatnosti Umjetnost, zabava i rekreacija (28,9%), Obrazovanje (7,3%), Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (6,7%) te Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje (2,7%).

Struktura prema djelatnostima poslovnih subjekata obrta i slobodnih zanimanja bitno je ujednačenija u odnosu na strukturu pravnih osoba. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti najzastupljenija su djelatnost. Osim nje, još pet djelatnosti pokriva polovicu ukupnih subjekata.

G-2. STRUKTURA PRAVNIH OSOBA¹⁾ PREMA AKTIVNOSTI I PODRUČJIMA NKD-a 2007., LIPANJ 2024.

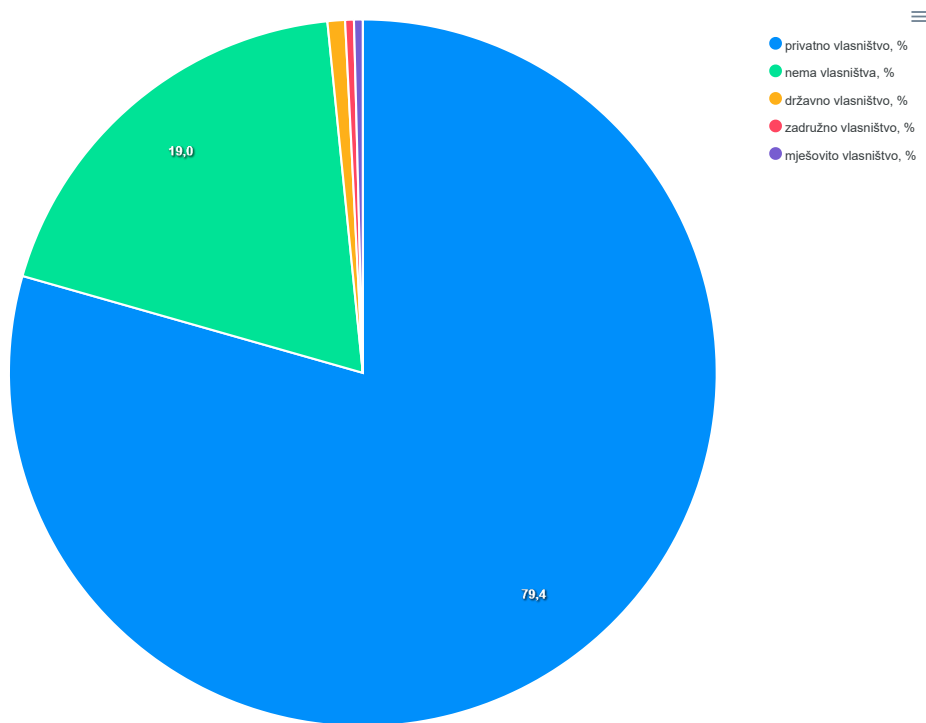
1) Uključena su tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Područja djelatnosti prema područjima NKD-a 2007.

- A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
- B Rudarstvo i vađenje
- C Prerađivačka industrija
- D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
- E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
- F Građevinarstvo
- G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla
- H Prijevoz i skladištenje
- I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
- J Informacije i komunikacije
- K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
- L Poslovanje nekretninama
- M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
- N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
- O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje
- P Obrazovanje
- Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
- R Umjetnost, zabava i rekreacija
- S Ostale uslužne djelatnosti
- T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe
- U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela

G-3. STRUKTURA AKTIVNIH PRAVNIH OSOBA PREMA OBLICIMA VLASNIŠTVA, LIPANJ 2024.

Struktura aktivnih pravnih osoba prema oblicima vlasništva pokazuje da je privatno vlasništvo najčešći oblik. Njime je obuhvaćeno 79,5% subjekata. U državnom je vlasništvu 0,8% subjekata, u mješovitome 0,4% njih, jednako kao i u zadružnom vlasništvu, a za 19,0% pravnih osoba vlasništvo se ne prati.

Struktura vlasništva prema djelatnostima pokazuje da su subjekti u privatnom vlasništvu najzastupljeniji u uslužnim djelatnostima, npr. u djelatnostima Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla, s udjelom od 98,6%, Poslovanje nekretninama, s udjelom od 99,2%, te Prijevoz i skladištenje, s udjelom od 98,3%. Približno jednak udio tog oblika vlasništva među proizvodnim djelatnostima imaju Građevinarstvo (99,2%), Prerađivačka industrija (97,9%) te Informacije i komunikacije (98,8%).

4. AKTIVNE PRAVNE OSOBE PREMA PODRUČJIMA NKD-a 2007. I BROJU ZAPOSLENIH, STANJE 30. LIPNJA 2024.

	Ukupno	Broj zaposlenih					
		0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 - 499	500 i više
Ukupno	179 241	69 167	91 433	14 350	3 673	341	277
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2 815	964	1 539	259	41	5	7
B Rudarstvo i vađenje	185	29	98	45	11	-	2
C Prerađivačka industrija	15 402	3 140	8 947	2 442	706	103	64
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1 039	661	314	46	11	3	4
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	830	127	302	271	115	12	3
F Građevinarstvo	21 317	6 568	12 390	2 049	288	16	6
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	26 027	6 891	16 562	2 180	307	42	45
H Prijevoz i skladištenje	7 183	2 211	4 211	601	126	19	15
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	13 021	4 154	7 421	1 287	135	11	13
J Informacije i komunikacije	8 951	2 718	5 434	652	124	13	10
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	965	240	601	67	33	6	18
L Poslovanje nekretninama	6 636	4 286	2 202	137	8	2	1
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	23 106	6 440	15 380	1 156	119	6	5
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	8 190	3 587	4 009	459	108	14	13
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	945	45	272	414	165	31	18
P Obrazovanje	3 692	475	1 160	971	1 061	19	6
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3 592	1 145	1 496	659	225	28	39
R Umjetnost, zabava i rekreacija	12 090	8 694	2 994	328	57	10	7
S Ostale uslužne djelatnosti	23 254	16 791	6 101	327	33	1	1
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	1	-	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-	-

Promatra li se struktura aktivnih pravnih osoba prema broju zaposlenih, najveći udio (51,0%) imaju subjekti s 1 - 9 zaposlenih i 38,6% subjekti bez zaposlenih, 8,0% udjela imaju subjekti s 10 - 49 zaposlenih, 2,0% subjekti s 50 - 249 zaposlenih, a 0,4% udjela imaju subjekti s više od 250 zaposlenih.

5. TRGOVAČKA DRUŠTVA PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., PREMA PRAVNO USTROJBenIM OBLICIMA I AKTIVNOSTI, STANJE 30. LIPNJA 2024.

	Pravno ustrojbeni oblici					
	ukupno		dionička društva		društva s ograničenom odgovornošću	
	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni
Ukupno	170 417	143 512	764	618	124 680	106 543
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3 185	2 520	20	14	2 402	1 980
B Rudarstvo i vađenje	225	183	6	6	203	168
C Prerađivačka industrija	17 261	15 281	212	165	13 304	11 929
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1 560	1 035	7	5	1 370	905
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	981	826	5	3	825	738
F Građevinarstvo	25 090	21 257	80	55	16 933	14 189
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	31 326	25 758	92	69	24 518	20 548
H Prijevoz i skladištenje	8 515	7 141	35	29	5 123	4 509
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	15 871	12 932	88	80	9 413	7 920
J Informacije i komunikacije	10 074	8 913	27	23	8 222	7 471
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1 071	909	71	63	911	776
L Poslovanje nekretninama	9 270	6 635	31	30	8 189	5 925
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	25 997	22 909	72	63	20 499	18 310
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	9 709	8 165	8	6	6 975	6 001
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	19	14	-	-	11	10
P Obrazovanje	1 254	1 124	1	1	849	782
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1 395	1 228	-	-	1 128	1 008
R Umjetnost, zabava i rekreacija	2 327	1 964	6	5	1 408	1 200
S Ostale uslužne djelatnosti	5 286	4 717	3	1	2 396	2 173
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	1	-	-	1	1
U Djelatnosti izvanteritorjalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-

5. TRGOVAČKA DRUŠTVA PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., PREMA PRAVNO USTROJBenIM OBLICIMA I AKTIVNOSTI, STANJE 30. LIPNJA 2024.

(nastavak)

	Pravno ustrojbeni oblici							
	jednostavna društva s ograničenom odgovornošću		javna trgovačka društva		glavne podružnice inozemnih trgovačkih društava ili inozemnih trgovaca pojedinaca		ostali pravno ustrojbeni oblici	
	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni
Ukupno	43 936	35 546	203	169	654	517	180	119
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	757	520	-	-	3	3	3	3
B Rudarstvo i vađenje	15	8	-	-	1	1	-	-
C Prerađivačka industrija	3 679	3 140	2	1	60	44	4	2
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	177	122	-	-	4	2	2	1
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	146	84	-	-	4	-	1	1
F Građevinarstvo	7 893	6 874	8	7	172	131	4	1
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	6 571	5 026	1	1	136	108	8	6
H Prijevoz i skladištenje	3 328	2 581	3	3	25	18	1	1
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	6 344	4 910	1	-	21	19	4	3
J Informacije i komunikacije	1 789	1 386	4	4	31	28	1	1
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	43	29	-	-	13	12	33	29
L Poslovanje nekretninama	998	639	2	1	43	36	7	4
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	5 123	4 288	175	146	114	96	14	6
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2 684	2 127	4	3	21	15	17	13
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1	1	-	-	-	-	7	3
P Obrazovanje	401	338	-	-	2	2	1	1
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	265	219	1	1	1	-	-	-
R Umjetnost, zabava i rekreacija	897	743	1	1	1	1	14	14
S Ostale uslužne djelatnosti	2 825	2 511	1	1	2	1	59	30
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	-	-	-	-	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-	-	-

U strukturi trgovačkih društava prema pravno ustrojbenim oblicima uvelike prevladava oblik društava s ograničenom odgovornošću, čiji je udio registriranih 73,2%, a udio aktivnih 74,2%. Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću drugi je oblik prema brojnosti, s 25,8% registriranih i 24,8% aktivnih. Ostali oblici trgovačkih društava čine ostalih 1,0%.

6. REGISTRIRANE NEPROFITNE PRAVNE OSOBE PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., AKTIVNOSTI I PRAVNO USTROJBEIM OBLICIMA, STANJE 30. LIPNJA 2024.

	Ukupno registrirani	Udio aktivnih, %	Skupine pravno ustrojbenih oblika	
			udruge, ustanove, gospodarska udruženja, pravosuđe, zaklade, fundacije, političke stranke i ostale organizacije	tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
Ukupno	75 709	46,3	73 313	2 396
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4	50,0	4	-
B Rudarstvo i vađenje	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija	7	42,9	7	-
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	-	-	-	-
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	4	75,0	4	-
F Građevinarstvo	1	100,0	1	-
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	202	94,6	202	-
H Prijevoz i skladištenje	34	100,0	34	-
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	51	98,0	51	-
J Informacije i komunikacije	68	45,6	68	-
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	248	19,4	248	-
L Poslovanje nekretninama	-	-	-	-
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	185	91,4	185	-
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	7	71,4	7	-
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	2 839	32,8	443	2 396
P Obrazovanje	2 818	91,1	2 818	-
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3 681	63,8	3 681	-
R Umjetnost, zabava i rekreacija	20 885	48,4	20 885	-
S Ostale uslužne djelatnosti	44 621	41,5	44 621	-
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	54	0,0	54	-

Struktura registriranih neprofitnih pravnih osoba prema vrstama pravno ustrojbenih oblika pokazuje da 96,8% čine udruge, ustanove, udruženja i slične organizacije, a 3,2% tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Promatra li se aktivnost spomenutih pravnih osoba, uočljivo je da je 46,3% aktivnih. Njihova struktura po djelatnostima pokazuje da su to subjekti iz četiri područja djelatnosti: Ostale uslužne djelatnosti, s udjelom registriranih od 58,9% i udjelom aktivnih od 41,5%, Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje, s udjelom registriranih od 3,7% i udjelom aktivnih od 32,8%, Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, s udjelom registriranih od 4,9% i udjelom aktivnih od 63,8%, te Obrazovanje, sa samo 3,7% registriranih, ali s najvećim udjelom aktivnih (91,1%).

7. STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA PO ŽUPANIJAMA, STANJE 30. LIPNJA 2024.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		registrirana	aktivna	registrirane	aktivne		
Republika Hrvatska	248 255	170 417	143 512	2 129	704	75 709	105 222
Zagrebačka	16 390	12 063	10 639	90	21	4 237	5 849
Krapinsko-zagorska	4 860	2 974	2 606	54	14	1 832	2 691
Sisačko-moslavačka	5 636	3 007	2 574	104	21	2 525	2 510
Karlovačka	4 977	2 859	2 504	70	23	2 048	1 999
Varaždinska	7 738	5 109	4 467	56	17	2 573	3 170
Koprivničko-križevačka	3 995	2 201	1 941	45	28	1 749	1 778
Bjelovarsko-bilogorska	4 504	2 581	2 352	66	37	1 857	1 407
Primorsko-goranska	19 577	13 965	11 667	95	29	5 517	11 106
Ličko-senjska	2 213	1 184	994	39	13	990	1 030
Virovitičko-podravski	2 673	1 314	1 193	32	18	1 327	1 247
Požeško-slavonska	2 312	1 117	991	30	7	1 165	1 215
Brodsko-posavska	4 942	2 754	2 386	60	16	2 128	2 500
Zadarska	9 915	6 956	5 752	149	46	2 810	5 914
Osječko-baranjska	12 591	6 815	6 000	191	74	5 585	5 208
Šibensko-kninska	5 476	3 238	2 613	103	36	2 135	3 536
Vukovarsko-srijemska	5 720	2 709	2 386	153	59	2 858	2 613
Splitsko-dalmatinska	26 180	18 359	15 313	308	120	7 513	15 632
Istarska	18 179	14 153	11 298	74	13	3 952	9 443
Dubrovačko-neretvanska	7 650	4 824	4 083	60	33	2 766	4 653
Međimurska	5 651	3 967	3 518	25	8	1 659	1 531
Grad Zagreb	77 076	58 268	48 235	325	71	18 483	20 190

Podaci o teritorijalnoj raspoređenosti poslovnih subjekata na županijskoj razini pokazuju da je nešto manje od jedne trećine ukupno registriranih poslovnih subjekata (pravnih osoba) smješteno u Gradu Zagrebu. Udio Grada Zagreba za subjekte obrta i slobodnih zanimanja bitno je manji i iznosi 19,2%. Splitsko-dalmatinska županija na drugom je mjestu po brojnosti registriranih pravnih i fizičkih osoba, s udjelom od 10,5% pravnih osoba i 14,9% fizičkih osoba.

Tri županije imaju više od 5,0% udjela registriranih pravnih osoba: Primorsko-goranska (7,9%), Istarska (7,3%) i Zagrebačka (6,6%). Isti je redoslijed tih županija i u broju fizičkih osoba.

Teritorijalna struktura aktivnih trgovačkih društava razlikuje se od strukture registriranih. Tako je, npr. udio Grada Zagreba u skupinama tih subjekata u registriranim subjektima 34,2%, a u aktivnim 33,6%. Udio po brojnosti druge županije, Splitsko-dalmatinske, u aktivnim subjektima iznosi 10,7%, a u registriranim 10,8%.

8. OSNIVANJE, BRISANJE I USKLAĐIVANJE REGISTRIRANIH PRAVNIH OSOBA U 2023. I 2024.

	2023.				2024.	
	I. – III.	IV. – VI.	VII. – IX.	X. – XII.	I. – III.	IV. – VI.
Osnivanje	4 248	3 459	3 549	4 655	4 085	4 054
Trgovačka društva	3 900	3 121	3 290	4 317	3 731	3 741
Ostalo	348	338	259	338	354	313
Brisanje	110	29 273	14 984	2 044	1 545	52 127
Poduzeća	-	210 ¹⁾	202	9	6	1 036
Trgovačka društva	69	28 854	14 623	1 858	1 343	50 859
Ostalo	41	209	159	177	196	232
Usklađivanja prema Zakonu o trgovačkim društvima	3	4	5	4	5	1

1) Poduzeća i zadruge

Podaci o promjenama registriranih subjekata raspoređeni su u tri skupine: osnivanje, brisanje i usklađivanje. Oni pokazuju da se u naznačenom razdoblju smanjio broj osnivanja i usklađenja, a povećao broj brisanja.

Udio trgovačkih društava u broju novoosnovanih subjekata u promatranom razdoblju iznosi 92,3%.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

I. Uvod

Na temelju Zakona o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NN, br. 98/94.), Odluke o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.) i Pravilnika o razvrstavanju poslovnih subjekata prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 55/16. i 35/18.), Državni zavod za statistiku vodi Registar poslovnih subjekata (u nastavku teksta: Registar). Registar, prema odredbama navedenog Pravilnika, obuhvaća pravne osobe, tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne)

samouprave te dijelove tih subjekata (u nastavku teksta: poslovni subjekti). U Registar se zasad ne upisuju fizičke osobe koje obavljaju djelatnost u skladu s propisima, strane udruge koje imaju sjedište u Republici Hrvatskoj i poslovni subjekti koji nemaju sjedište u Republici Hrvatskoj.

NKD 2007. utemeljen je na Statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici – NACE, Rev. 2, koja je obvezatna za države članice Europske unije.

II. Metode rada i izvori prikupljanja podataka

Upisom u Registar svakom se subjektu dodjeljuje sedmeroaznamenkasti matični broj, a dijelu subjekta određuje se redni broj uz matični broj.

Svakom subjektu i njegovu dijelu upisanu u Registar dodjeljuje se i šifra djelatnosti prema NKD-u 2007.

Subjekti upisani u Registar razvrstavaju se prema djelatnosti koju pretežito obavljaju tako da se prema NKD-u 2007. određuje bročana oznaka razreda glavne djelatnosti. Kada je za poslovni subjekt rješenjem o upisu u Registar kod ovlaštenog tijela ili propisom utvrđeno obavljanje nekoliko djelatnosti, prvo razvrstavanje prema NKD-u 2007. provodi se na prijedlog poslovnog subjekta. Svako sljedeće razvrstavanje poslovnog subjekta kojim se mijenja glavna djelatnost provodi se:

1) na zahtjev subjekta

2) prema službenoj dužnosti na temelju promjene rješenja o upisu u Registar kod nadležnog tijela ili na temelju promjene propisa.

Djelatnost dijelova poslovnog subjekta određuje se prema rješenju o upisu u Registar kod ovlaštenog tijela ili prema propisu o osnivanju ili temeljnoj namjeni osnivanja, neovisno o djelatnosti subjekta u čijem su sastavu.

Upis, prijava, promjena i odjava subjekta prati se dnevnom ažurnošću Registra. Pravni izvori za ažuriranje Registra jesu:

1) registri što ih vode:

– trgovački sudovi

– ministarstva

– uredi državne uprave

– druga registarska tijela

2) zakoni, odluke i drugi akti objavljeni u Narodnim novinama.

Struktura upisanih poslovnih subjekata prema pravnom temelju upisa jest sljedeća:

– trgovačka društva, zadruge i ustanove upisani na temelju rješenja registarskog tijela (trgovački sudovi)

– tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave upisani na temelju pravnih propisa

– udruge, zaklade, političke stranke i drugi upisani na temelju rješenja registarskih tijela prema posebnim pravnim propisima.

Teškoće u ažuriranju velikog broja jedinica Registra nastaju kao posljedica dugotrajnih prijelaznih razdoblja u kojima registarska tijela usklađuju poslovne subjekte prema novoj zakonodavnoj regulativi. Time se odgađa i postupak brisanja poslovnih subjekata koji nisu podnijeli zahtjev za usklađivanjem u skladu s novim propisima. Slijedom navedenoga kontinuirano se provodi promjena podataka Registra u skladu s naknadno prikupljenim podacima o poslovnim subjektima iz javnih (općedostupnih) zbirki podataka.

Nedostatak u obuhvatu Registra odnosi se na poslovne subjekte koji obavljaju djelatnost obrta, slobodnih zanimanja, stranih udruga sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i poslovnih subjekata koji nemaju sjedište u Republici Hrvatskoj. Osim toga, važno je istaknuti da postoje metodološke razlike između Registra kao administrativne baze podataka i Statističkoga poslovnog registra (u nastavku teksta: eSPRI).

Podaci Registra poslovnih subjekata povezani su s pomoću matičnog broja, registarskog broja i osobnoga identifikacijskog broja s administrativnim bazama podataka.

III. Značenje pojedinih izraza

Poslovni subjekti jesu pravne osobe i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti u skladu s pravnim propisima, tijela javne vlasti (tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druga tijela koja imaju javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se na temelju posebnog propisa financiraju pretežito ili u cijelosti iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno iz javnih sredstava (nameta, davanja i sl.)) te trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedničko većinsko vlasništvo.

Registrirane pravne osobe (poslovni subjekti) jesu jedinice upisane u Registar, i to: trgovačka društva, ustanove, zadruge, udruge, političke stranke, tijela javne vlasti i ostale neusklađene jedinice koje su imale pravnu osobnost prema propisima koji su prije bili na snazi.

Aktivne pravne osobe (poslovni subjekti) jesu registrirane pravne osobe upisane u Registar, za koje je status aktivnosti određen prema podacima iz eSPRI-ja.

Fizičke osobe jesu jedinice koje obavljaju djelatnost u skladu s pravnim propisima, a odnose se na obrt i slobodna zanimanja.

Glavna djelatnost jest djelatnost koja se za poslovne subjekte koji ostvaruju dobit proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu određuje prema najvećem udjelu u ukupnoj dodanoj vrijednosti. Za subjekte koji ne ostvaruju dobit proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu glavna djelatnost određuje se prema najvećem udjelu broja zaposlenih, platnoj listi i isplaćenim bruto plaćama.

Matični broj jest stalna identifikacijska oznaka svakoga poslovnog subjekta. Matični broj upotrebljava se u svim aktivnostima službene statistike. Određuje se postupkom dodjele kontrolnog broja prema modulu 11, dok se dijelu poslovnog subjekta uz matični broj dodjeljuje i četveroaznamenkasti redni broj.

Registarski broj jest broj pod kojim je poslovni subjekt upisan u sudski ili drugi posebni registar.

Osobni identifikacijski broj (OIB) jest stalna identifikacijska oznaka obveznika OIB-a koju korisnici OIB-a upotrebljavaju u službenim evidencijama, u svakodnevnom radu i u razmjeni podataka. OIB je jedinstven, nekazujuć, nepromjenjiv i neponovljiv.

Pravno ustrojbeni oblik jest obilježje jedinica Registra na temelju kojega se one međusobno razlikuju kao dionička društva, društva s ograničenom odgovornošću, jednostavna društva s ograničenom odgovornošću, zadruge, ustanove, udruge, tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te drugi pravno ustrojbeni oblici. Pravno ustrojbeni oblik jedinica Registra određen je rješenjem nadležnoga registarskog tijela ili propisom o osnivanju na temelju kojeg su jedinice upisane u Registar.

Oblik vlasništva jest obilježje jedinica Registra koje pokazuje vlasničku strukturu jedinice, a odnosi se na vlasništvo sredstava, tj. osnivački ulog poslovnog subjekta.

Broj zaposlenih upotrebljava se za iskazivanje veličine i strukture pravnih osoba. Dobiven je na temelju godišnjih financijskih izvještaja Fine. Radi dobivanja ažurnog stanja tih podataka danih u tablicama podaci su usklađeni s redovitim mjesečnim statističkim istraživanjem kojim se prati zaposlenost.

Kratice

Fina   Financijska agencija
NKD 2007.   Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
NN   Narodne novine

Znakovi

-             nema pojave
0,0   podatak je manji od 0,05 upotrijebljene mjerne jedinice

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111
Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Andrea Galić Nagyszombaty, načelnica Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:

Vlasta Lide Kranjec i Višnja Petrović

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi
Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115
Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije
Telefon: (+385 1) 21 00 455
Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr